

เอกสารรายงานสรุป
การศึกษาดูงาน/การฝึกปฏิบัติ

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗

หัวข้อ

มาตรการการควบคุมและปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เรือนจำความมั่นคงสูงสุด

ณ เรือนจำกลางเขาบิน

จัดทำโดย กลุ่มปารีชาต

เอกสารรายงานนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรการป้องกันอาชญากรรมกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในสังคม

Crime Prevention รุ่นที่ ๗ (CP๗)

สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม

รายชื่อสมาชิกกลุ่มปารีชาต

๑. นางสาวจิตรา พาเผ่าพันธุ์	รหัส ๐๗๐๖
๒. พันตำรวจตรีณัฐพล เสียมไหม	รหัส ๐๗๑๑
๓. นางสาวลภัสกร จันทเภา	รหัส ๐๗๓๑
๔. นายวรวิทย์ จิตสัมฤทธิ์	รหัส ๐๗๓๒
๕. นางสาววลินดา สมตัว	รหัส ๐๗๓๓
๖. นายสกลธวัฒน์ บัณฑิตโชตนัสกุล	รหัส ๐๗๓๖
๗. นางสาวสลินธิพย์ คงเศรษฐกุล	รหัส ๐๗๓๗
๘. นายศักดิ์พล ภูมรินทร์	รหัส ๐๗๓๘
๙. นางสาวสุกัญญา สัตนาโค	รหัส ๐๗๓๙

-----

๑. ชื่อหน่วยงาน วันเดือนปี ที่ศึกษาดูงาน/ทำกิจกรรม

เรือนจำกลางเขาบิน วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗

๒. ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงาน

สถานที่ตั้ง

เรือนจำกลางเขาบิน ตั้งอยู่เลขที่ ๒๒๙ หมู่ ๖ ตำบลน้ำพุ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี หมายเลขโทรศัพท์ ๐๓๒-๗๓๕๔๗๑-๓ ผู้บัญชาการเรือนจำคนปัจจุบัน คือ ดร.ศุภโชค ครอบภักษ์ ผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ รักษาราชการแทน ผู้บัญชาการเรือนจำกลางเขาบิน

ประวัติเรือนจำ

มติคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้จัดตั้งทัณฑสถานบำบัดพิเศษเพื่อแก้ไขปัญหาความแออัดและการให้การบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมให้โทษ จำนวน ๓ แห่ง พร้อมกับจังหวัดราชบุรีอยู่ด้วยโดยกำหนดให้ใช้พื้นที่ ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเขาบิน(แปลงเรือนจำชั่วคราวเขาบิน) มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑,๔๗๕ ไร่ ที่ใช้ปลูกสร้างสวนป่าบางส่วนเนื้อที่ ๓๐๐ ไร่ให้เป็นสถานที่ก่อสร้างโดยให้เรือนจำกลางราชบุรีเป็นผู้ดำเนินการยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน จากกิจการปลูกสร้างสวนป่าเดิมมาเป็นก่อสร้างเรือนจำแห่งใหม่ คงเหลือเป็นพื้นที่เรือนจำชั่วคราวเขาบิน ๑,๒๗๒ - ๑ - ๗๕ ไร่ (ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนที่สุด ที่ มท. ๐๙๑๑/๒๗๓๙๗ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๒ เรื่อง การยกเลิกการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเขาบิน บางส่วนและขอใช้ประโยชน์เพื่อก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษแห่งใหม่) กรมป่าไม้เสนอเรื่องให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ ได้โปรดอนุมัติ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ ตามคำขอเพื่อให้กรมราชทัณฑ์เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาบิน ท้องที่ตำบลน้ำพุ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ ๓๐๐ ไร่ เพื่อก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี มีกำหนด ๓๐ ปี (ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔.๕/๑๖๐๘๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เรื่องกรมราชทัณฑ์ขอเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดราชบุรี ท้องที่จังหวัดราชบุรี) กรมราชทัณฑ์จึงดำเนินการตามระเบียบพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง ให้บริษัทวอลท์เซ็นเอ็นเตอไพร์ จำกัด ทำการก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๗/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ใช้งบประมาณการก่อสร้างและติดตั้งอุปกรณ์ระบบเสริมความมั่นคงในการควบคุมผู้ต้องขัง เป็นเงินทั้งสิ้น ๕๘๖,๒๒๓,๐๐๐ บาท (ห้าร้อยแปดสิบล้านสองแสนสองหมื่นสามพันบาทถ้วน) ทางบริษัทได้ดำเนินการก่อสร้างโดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ พร้อมนี้กรมราชทัณฑ์ได้ส่งเจ้าหน้าที่กองออกแบบและก่อสร้าง คือ นายเจริญ แก้วพิณพรรณ และนายสายัญ หนูคงอินทร์ รวม ๒ คน มาทำการควบคุมการก่อสร้างเรือนจำกลางราชบุรี ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาร่วมควบคุมการก่อสร้าง จำนวน ๑ คน คือ นายบุญถิ่น ศีระชะโคตร (เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ๖)

การก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรีแล้วเสร็จ คณะกรรมการตรวจรับงานก่อสร้างงวดสุดท้าย เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ กรมราชทัณฑ์ได้มอบอาคารทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี และ

อุปกรณ์ทั้งหมดให้เรือนจำกลางราชบุรีเป็นผู้รับผิดชอบดูแลรักษาสถานที่และพัสดุ (ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ ๐๗๐๓/๙๘๐๙ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เรื่อง ส่งมอบสถานที่และอาคารทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี)

เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา นายนิติ จิตสว่าง รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ฝ่ายวิชาการ เป็นประธานการประชุม การเตรียมความพร้อมในการเปิดดำเนินการเรือนจำแห่งใหม่ มีผู้เข้าร่วมประชุมรวม ๑๘ คน ในระเบียบวาระการประชุมที่ ๑ แจ้งว่ากรมราชทัณฑ์ ได้ก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๖ รวม ๔ แห่ง เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องยาเสพติด ต่อมารัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ทำให้จำนวนผู้ต้องขังคดียาเสพติดลดลง กรมราชทัณฑ์ จึงได้ปรับเปลี่ยนการใช้พื้นที่ของทัณฑสถานบำบัดพิเศษที่สร้างใหม่ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี เปลี่ยนชื่อเป็น เรือนจำกลางเขาบิน กำหนดเป็นเรือนจำระดับความมั่นคงสูง เพื่อควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษสูง และเป็นผู้ร้ายรายสำคัญ มีอัตราความจุมาตรฐาน ๑,๔๗๐ คน อัตราความจุเต็มที่ ๓,๐๐๐ คน อำนาจการควบคุมให้เรือนจำกลางเขาบินควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษตั้งแต่ ๑๕ ปี - ตลอดชีวิต เนื่องจากเป็นเรือนจำที่มีสภาพความมั่นคงแข็งแรง และได้รับการติดตั้งระบบเสริมความมั่นคงไว้ด้วย กระทรวงยุติธรรมได้กำหนดอาณาเขตเรือนจำกลางเขาบิน ตามคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๒๗๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ประกาศใช้ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๘๘๖ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖

วิสัยทัศน์ :

เรือนจำกลางเขาบิน มีมาตรฐานสูงสุดด้านการควบคุมที่มั่นคงปลอดภัย และสร้างผู้ต้องขังเป็นทีไว้วางใจของสังคม (Neo Supermax)

พันธกิจ :

๑. ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีอาชีพ
๒. แก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีมีคุณค่าสู่สังคม

อำนาจในการควบคุมผู้ต้องขัง : เรือนจำกลางเขาบินมีอำนาจการควบคุมผู้ต้องขังกำหนดโทษ ๑๕ ปี ถึงประหารชีวิต แบ่งการควบคุมออกเป็น ๙ แคน ดังนี้

- แคน ๑ แคนเฝ้าระวังและติดตามพฤติกรรม
- แคน ๒ แคนพยาบาล
- แคน ๓ แคนเสริมสร้างแรงจูงใจและพัฒนาพฤตินิสัย
- แคน ๔ ส่วนที่ ๑ แคนแรกจับ ส่วนที่ ๒ แคนความมั่นคงสูงสุด (Super Max)
- แคน ๕ แคนเสริมสร้างแรงจูงใจและพัฒนาพฤตินิสัย
- แคน ๖ แคนควบคุมผู้ต้องขังรายสำคัญ
- แคน ๗ แคนการศึกษา
- แคน ๘ แคนสุททกรรม
- แคน ๙ แคนคลังสินค้า

ข้อมูลอัตราความจุผู้ต้องขัง : เรือนจำกลางเขาบินรวมพื้นที่นอนทั้งหมด/ตารางเมตร

ความจุ ๑.๒ ตารางเมตร/ คน เท่ากับ ๔,๐๕๐ คน

ความจุ ๑.๖ ตารางเมตร/คน เท่ากับ ๓,๐๓๘ คน

ข้อมูลฐานความผิด :

- คดียาเสพติด ร้อยละ ๘๓.๙๐
- คดีเกี่ยวกับชีวิต ร้อยละ ๗.๖๐
- คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ร้อยละ ๔.๕๐
- คดีเกี่ยวกับเพศ ร้อยละ ๒.๕๐

คดีทั่วไป ร้อยละ ๑.๕๐

๓. สรุปผลการบรรยายของวิทยากรตามหัวข้อที่กำหนด

มาตรการควบคุมและปฏิบัติ

ผู้ต้องขังรับย้ายพฤติการณ์ นำเข้าควบคุมภายในแดน ๔ (SUPER MAX) มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน โดยระยะ ๓ เดือนแรกของการคุมขัง จัดให้ผู้ต้องขังนอนเดี่ยว เปิดให้ออกมาผ่อนคลายอิริยาบถ ๒ ครั้ง/วัน (เวลา) ระยะเวลาเดือนที่ ๔-๖ นำไปคุมขังห้องนอนรวม และเปิดให้ออกมาผ่อนคลายอิริยาบถ ๓ ครั้ง/วัน และอนุญาตให้ทำกิจกรรม ออกกำลังกายที่สนามกลางภายในแดน เวลา ๐๗.๐๐ น. - ๐๘.๐๐ น. เวลา ๑๒.๐๐ น. - ๑๓.๐๐ น. และ เวลา ๑๔.๓๐ น. - ๑๕.๓๐ น. เมื่อผู้ต้องขังผ่านการประเมินจากคณะกรรมการชั้นเรือนจำและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับกรมให้ย้ายเข้าควบคุมที่แดน ๑ ผู้ต้องขังที่ผ่านการประเมินเข้าควบคุมที่แดน ๑ (แดนแผ้วร้างและติดตามพฤติการณ์) มีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ระหว่างการควบคุมแดน ๑ กำหนดให้มีกิจกรรมการฝึกระเบียบวินัยระเบียบแถว กิจกรรมศาสนบำบัดตามหลักศาสนา เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ เมื่อผู้ต้องขังคุมขังตามมาตรการแดน ๑ ให้ประเมินพฤติกรรมและเสนอคณะกรรมการจำแนกฯ พิจารณาย้ายไปควบคุมที่แดน ๓ แดน ๕ และแดน ๖ ระหว่างควบคุมมาแดน ๓ แดน ๕ และแดน ๖ ผู้ต้องขังจะต้องรับการฝึกอบรมโปรแกรมทบทวนระเบียบวินัย มีกำหนดเวลา ๑ เดือน ผู้ต้องขังจะต้องรับการฝึกอบรมโปรแกรมศาสนบำบัด มีกำหนดเวลา ๑ เดือน ผู้ต้องขังจะต้องได้รับการฝึกอบรมอาชีพบำบัด มีกำหนด ๑ เดือน

ระหว่างควบคุมแดน ๓ แดน ๕ และแดน ๖ ผู้ต้องขังจะได้รับการฝึกอบรมโครงการฝึกวิชาชีพต่างๆ เช่น โครงการช่างตัดผม โครงการไม้กวาดทางมะพร้าว โครงการสิ่งประดิษฐ์จากกระป๋องอลูมิเนียม มีกิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาพฤติกรรมดี โดยจัดตั้งชมรมต่างๆ ให้กับผู้ต้องขังที่มีความสนใจ ดังนี้

ชมรมดนตรีบำบัด

ชมรมเกษตร

ชมรมศิลปะบำบัด

ชมรมช่างปั้น (ซีลี้อย)

ชมรมช่างแกะสลักทรงเท้า

เรือนจำกลางเขาบิน : ดำเนินการตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๑. มุมสุขภาพราชทัณฑ์ปันสุข เรือนจำกลางเขาบิน มีจุดบริการจำนวน ๗ จุดตามแดนต่างๆ มีผู้ต้องขังเข้าใช้เฉลี่ย ๘๐ คนต่อวัน

๒. ระบบบำบัดน้ำเสียภายในเรือนจำมี ๒ จุด สามารถใช้งานได้ปกติ จุดที่ ๑ ภายในแดน ๘ สุทกรรม เป็นระบบบ่อดักไขมันก่อนปล่อยสู่บ่อบำบัดน้ำเสียภายนอกเรือนจำ จุดที่ ๒ ภายในแดน ๙ แดนฝึกวิชาชีพประกอบอาหาร เป็นระบบบ่อดักไขมัน และบ่อดักก่อนปล่อยสู่บ่อบำบัดน้ำเสียภายนอกเรือนจำ

๓. เรือนจำกลางเขาบินได้รับพระราชทานเครื่องมือแพทย์ จำนวน ๒๑ รายการ มีความพร้อมสามารถใช้งานได้ปกติ มีผู้ต้องขังที่เป็นอาสาสมัครเรือนจำ (อสรจ.) จำนวน ๑๕๙ ราย คิดเป็นสัดส่วน ๑ : ๑๖ มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในเรื่องการรักษาพยาบาลเบื้องต้น สามารถให้การช่วยเหลือด้านการพยาบาลภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่เรือนจำ และพยาบาลเรือนจำ

จากทีมจิตแพทย์โรงพยาบาลราชบุรี ๒๐ บุคลากรของ อสรจ (อสร) และเรือนจำ ๑๕ เขต/ทรง

การประเมินสุขภาพจิตผู้ต้องขังจิตเวชก่อนปล่อย

การส่งต่อผู้ต้องขังจิตเวชกลับสู่สังคม

ส่งไปยังสาธารณสุขในพื้นที่ภูมิลำเนาของผู้ต้องขังจิตเวชพื้นที่โทษ	
สาธารณสุขในพื้นที่	ผลการดำเนินงาน
๑. กรุงเทพมหานคร (สาธารณสุขบุคคล) จำนวน ๑ ราย	มีการลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน แต่ไม่พบผู้ป่วย ญาติแจ้งว่าผู้ป่วยไปบวชไม่อยู่ต่างจังหวัดไม่ทราบชื่อวัด
๒. สาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๑ ราย	ยังไม่ได้รับแจ้งจากสาธารณสุขว่าผู้ป่วยกลับไปรักษาตัว แต่ญาติติดต่อกลับมาแจ้งว่าผู้ป่วยหนีออกจากบ้าน จึงไม่สามารถพาไปรักษาตัวได้
๓. สาธารณสุขจังหวัดระยอง จำนวน ๑ ราย	ยังไม่ได้รับแจ้งจากสาธารณสุขว่าผู้ป่วยกลับไปรักษาตัว
๔. สาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๑ ราย	ยังไม่ได้รับแจ้งจากสาธารณสุขว่าผู้ป่วยกลับไปรักษาตัว

เรือนจำกลางเขาบิน : ดำเนินการตามโครงการในพระราชดำริ พระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

๑. โครงการ โคก หนอง นา แห่งน้ำใจและความหวังกรมราชทัณฑ์ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้

๒. โครงการห้องสมุดพร้อมปัญญา เรือนจำกลางเขาบินได้จัดให้มีห้องสมุดประจำอยู่ที่ แดน ๗ (ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ) มีพื้นที่ขนาด ๔๒ ตารางเมตร มีผู้ต้องขังเข้าใช้บริการเฉลี่ย ๔๐ คน ต่อวัน ได้รับบริจาคหนังสือจาก สำนักพิมพ์แจ่มใส สำนักพิมพ์คลื่นแก่น สำนักพิมพ์เอ็มไอเอส สำนักพิมพ์ในเครืออัมรินทร์

๓. โครงการ TO BE NUMBER ONE มีสมาชิกทั้งหมด ๒,๕๖๓ คน เข้าร่วมประกวดระดับภาค ตะวันออก ประจำปี ๒๕๖๔ และ ประจำปี ๒๕๖๕ เผยแพร่สร้างการรับรู้ผ่านสื่อโซเชียลต่างๆ เช่น youtube, facebook, ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดราชบุรี

๔. ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (Center for Assistance to reintegration and Employment) CARE ได้มีการดำเนินงาน เช่น การสงเคราะห์ค่าพาหนะเดินทางกลับภูมิลำเนาเมื่อพ้นโทษ สงเคราะห์สิ่งของเครื่องใช้ให้แก่ผู้ป่วยหนัก เข้าร่วมกับโครงการจังหวัดเคลื่อนที่ โครงการยุทธธรรมเคลื่อนที่ เพื่อสร้างการรับรู้ และสร้างความเชื่อมั่น นำเชื่อถือให้กับประชาชน

๔. ประ

เน

ธ

ประเยชน์ที่เทวบ : จากการศึกษาดูงาน ที่เทวบเบงมาตการการควบคุมและบำบัดต่อผู้ต้องขัง เรือนจำความมั่นคงสูงสุด ซึ่งในประเทศไทยมีทั้งสิ้น ๕ แห่ง ประกอบด้วย เรือนจำกลางเขาบิน เรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางพิษณุโลก เรือนจำกลางคลองไผ่ และเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เพื่อใช้สำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ใช้เรือนจำ/ทัณฑสถานเป็นแหล่งบัญชาการในการทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือ เป็นผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมที่ยากต่อการปกครองต้องควบคุมดูแลเป็นพิเศษระหว่างถูกคุมขัง

แม้ว่าเรือนจำจะเป็นสถานที่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามคำพิพากษาของศาล หากเปรียบคือปลายทางของการก่อเหตุอาชญากรรม แต่จากการเข้าไปศึกษาดูงานทำให้พบว่า เรือนจำยังมีบทบาทภารกิจที่สำคัญในการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัย เช่น การฝึกระเบียบวินัย การปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนด การไหว้พระสวดมนต์หรือทำกิจกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ การฝึกวิชาชีพตามความต้องการและความถนัดเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย รวมถึงให้ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดความเครียดและลดความกดดัน อีกทั้งเรือนจำยังได้มีการให้ความรู้ชีวิตหลังกำแพงแก่ประชาชน เยาวชน เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวในการกระทำความผิดแล้วต้องถูกคุมขังต้องใช้ชีวิตในเรือนจำโดยขาดอิสรภาพสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่ช่วยส่งเสริมให้ผู้ต้องขังกลับตัวกลับใจไม่หวนไปกระทำผิดซ้ำ เช่นนี้ก็เป็นอีกหนึ่งกลไกที่จะช่วยในการลดปริมาณการเกิดปัญหาอาชญากรรมได้

ข้อเสนอแนะ : การลงโทษในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ด้วยการนำผู้ที่กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเป็นการสร้างตราบาปให้กับคนเหล่านั้น และเป็นสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ เนื่องจากจะถูกตีตราจากสังคมว่าเป็นคนนอกสังคม ทำให้คนเหล่านั้นไม่สามารถที่จะกลับเข้าสู่สังคมปกติได้ และต้องกลับมาสู่วงจรของการทำผิดอีก ซึ่งคนเหล่านี้ก็มักจะเป็นคนที่อยู่ในสังคมชนชั้นล่างที่มักจะถูกสังคมตีตราให้เป็นคนนอกสังคมอยู่แล้ว กระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เน้นการลงโทษ จึงเป็นสาเหตุของการเพิ่มจำนวนพฤติกรรมอาชญากรรมมากกว่าการลดพฤติกรรมอาชญากรรม การนำแนวทางมาตรฐานสากลเกี่ยวกับยุติธรรมทางเลือก ด้านการลดทอนความเป็นอาชญากรรม มาตรการลงโทษแบบไม่ต้องคุมขัง และกระบวนการยุติธรรมสมานฉันท์ รวมทั้งการสนับสนุนให้ผู้ที่กระทำผิดสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้หลังจากการปล่อยตัวและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ เข้ามาดำเนินการเพื่อนำไปสู่การลดปริมาณการลงโทษด้วยการจำคุก เพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมดูแล และพัฒนาผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน ให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้ นโยบายการลดทอนความเป็นอาชญากรรมนั้นถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายกับความผิดอาญาเล็กน้อย เช่น ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดประเภทที่มีโทษเล็กน้อย (Soft drugs) ตัวอย่างเช่น กัญชา เห็ดขี้ควาย เป็นต้น โดยประเทศที่มีการนำนโยบายนี้มาใช้ประกอบด้วย แคนาดา เบลเยียม อิตาลี สเปน เยอรมนี สวิสเซอร์แลนด์ และ หลายมลรัฐในสหรัฐอเมริกา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการยกเลิกความผิดเกี่ยวกับการใช้และครอบครองยาเสพติดเหล่านี้ในปริมาณเล็กน้อย ส่วนในบางประเทศเช่น โปรตุเกสนั้นได้มีการยกเลิกความผิดสำหรับยาเสพติดทุกประเภท **ประโยชน์ที่ได้จากการนำนโยบายการลดทอนความเป็นอาชญากรรมมาใช้ ได้แก่**

- การลดจำนวนผู้ต้องหาที่จะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและนำไปสู่การลดประชากรนักโทษในเรือนจำ
- การลดข้อเสียและผลกระทบของกระบวนการยุติธรรมหลักที่ทำให้คนไม่มีตราบาปอันเกิดจากการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- การลดต้นทุนของความยุติธรรมในรูปของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทั้งในส่วนของรัฐบาล ผู้เสียหาย และผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง
- การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงานยุติธรรม การลดจำนวนคดีและจำนวนคนที่จะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีอย่างจำกัดได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

“แนวคิดยุติธรรมทางเลือก เป็นแนวทางมาตรฐานที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาโทษล้นคุกและปัญหาสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขังในเรือนจำ ประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศที่ประสบปัญหาดังกล่าว จึงควรมีการพัฒนาการบริหารงานราชทัณฑ์ตามแนวทางมาตรฐานสากลเหล่านี้ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาโทษล้นคุกและปัญหาสิทธิมนุษยชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับในระดับโลกต่อไป”
